

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Markéta Skácelová
Téma práce:	Renunciační smlouva
Rozsah práce:	559 435 znaků
Datum odevzdání práce:	2. 12. 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka se v práci zabývá problematikou renunciační smlouvy. Téma považuji za originální a aktuální. Ačkoliv jsme s tímto nástrojem historicky měli v dědickém právu na našem území zkušenosti, občanský zákoník z roku 1964 renuciaci neumožňoval, a platný občanský zákoník se tak zasloužil o její pomyslné znovuzrození. Z tohoto důvodu je nyní po více než půlstoletí třeba znovu vytvořit solidní teoretický základ týkající se zřeknutí se dědického práva tak, aby bylo možné renunciační smlouvu využívat i v praxi.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Diplomantka si při zpracování zvoleného tématu vybrala cestu náročnou v mnoha ohledech. Snažila se o renunciační smlouvě pojednat v historické i komparativní perspektivě, ale zároveň jej zasadit i do širšího kontextu občanského práva hmotného i procesního. Zvolené pojetí proto od autorky vyžadovalo nejen pochopení zásad a institutů práva dědického, ale rovněž i práva smluvního či obecné části OZ (viz např. pojednání o vztahu renuciace a relativní neúčinnosti). Autorka musela prokázat také svůj vhled do civilního nesporného řízení.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je po formální a systematické stránce jasná a přehledná, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují. Diplomantka začíná obecnými definicemi a tématy, poté postupuje ke konkrétnímu. V první části práce se věnuje teorii, aby navázala prakticky zaměřenými kapitolami.

Kromě úvodu a závěru je práce členěna na deset kapitol. V první kapitole diplomantka rozebírá základní pojmy a vybraná dílčí témata spojená s renunciační smlouvou. Navazuje kapitola o terminologii a dalších vybraných právních pojmech. Ve třetí kapitole se autorka věnuje genezi právní úpravy renunciační smlouvy na našem území. Čtvrtá kapitola je kapitolou komparativní. V páté kapitole se autorka zabývá motivací související s renuciací, a to nejen z pohledu jejího znovuzavedení (motivace zákonodárce), ale zejména z pohledu smluvních stran renunciační smlouvy. Šestá kapitola rozebírá náležitosti renunciační smlouvy. V sedmé kapitole si autorka všímá dělení renunciační smlouvy na základní typy. Osmá kapitola pojednává o důsledcích renunciační smlouvy a devátá kapitola se zaměřuje na vybrané otázky identifikované autorkou jako problematické při výkladu ustanovené OZ. Závěrečná desátá kapitola je pak věnována procesním souvislostem.

4. Vyjádření k práci

Práci hodnotím jako velmi zdařilou. Mám za to, že značně převyšuje nároky na tento typ kvalifikační práci, a to nejen v otázce rozsahu práce, ale také i v rovině kvality jejího zpracování, hloubky provedené analýzy či množství použitých zdrojů. Nepochybuji o významném přínosu práce pro další interpretaci právní úpravy renunciační smlouvy u nás.

Diplomantka v práci prokázala, že se v tématu dědického práva skvěle orientuje a že je schopna se nad zkoumanou problematikou zřeknutí se dědického práva zamyslet v širším občanskoprávním kontextu. Autorka se v práci nebojí vlastních názorů. Domnívám se, že velmi dobře vystihla základní interpretační otazníky spojené s nedokonalou úpravou renunciační smlouvy, přičemž na řadě míst nabízí také řešení těchto problémů *de lege ferenda*. Pozitivně musím hodnotit hojně využívání zahraničních zdrojů a provedenou komparaci s rakouskou a švýcarskou právní úpravou, stejně jako prokládání teoretických úvah příklady z notářské praxe. Oceňuji konečně i snahu autorky zahrnout do práce také empirická zjištění, např. četnost využívání renunciační smlouvy v aplikační praxi.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomantka podle mého názoru bez výhrad naplnila cíle vymezené v úvodu práce, tj. pojednat komplexně o renunciační smlouvě a zejména zanalyzovat, zda její převzetí do občanského zákoníku bylo provedeno vhodně a organicky.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka v práci postupuje samostatně a vyslovuje řadu vlastních originálních myšlenek, včetně toho, že sama nalézá a identifikuje interpretační úskalí platné právní úpravy.
Logická stavba práce	Bez výhrad.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Nadstandardní.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Ve srovnání s jinými kvalifikačními pracemi tohoto typu považuji hloubku provedené analýzy za nadstandardní.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po grafické stránce standardní. Dílčí výhradu mohu uplatnit k jinému fontu zvolenému pro obsah práce.
Jazyková a stylistická úroveň	K jazykové a stylistické úrovni práce nemám žádné výhrady.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

- Doporučuji během obhajoby diskutovat o aplikaci ustanovení smluvního práva na renunciační smlouvu a jejích limitech (např. jaká ustanovení lze bez dalšího uplatnit subsidiárně a kde naopak může úprava kontraktů narážet na omezení dědického práva).
- Jaké hlavní důvody podle autorky vedou k tomu, že zatím není renunciační smlouva v praxi příliš využívána a z empirických zjištění uváděných v práci podle všeho v průběhu let ani nenarůstá počet uzavřených smluv (tento počet osciluje mezi 400 až 600 renunciačními smlouvami ročně)?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně

V Praze dne 15. 12. 2024

JUDr. Anežka Janoušková, Ph.D.

vedoucí diplomové práce